

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA PRORAČUNA
POSAVSKE ŽUPANIJE
ZA 2009. GODINU**

**Broj: 04-8/10
Sarajevo, ožujak 2010. godine**

**PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE POSAVSKE ŽUPANIJE
PREMIJERU VLADE POSAVSKE ŽUPANIJE
MINISTRU FINANCIJA POSAVSKE ŽUPANIJE**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća Proračuna Posavske županije (u daljem tekstu: Županija) za 2009. godinu (bilance stanja na dan 31. prosinca 2009. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju sukladnosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Županije odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za sukladnost poslovanja Vlade sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje sukladno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o sukladnosti poslovanja o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je temeljen na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju temelj za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

- 1. Ostvareni prihodi u iznosu od 154.324 KM nisu uplaćeni putem depozitnog računa Proračuna, kako je to Zakonom o riznici u FBiH predviđeno. (točka 4.4. Izvješća),**
- 2. Transferi Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa u iznosu 578.500 KM i Ministarstva gospodarstva i prostornog uređenja u iznosu 80.410 KM realizirani su sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna Županije Posavske za 2009.godinu, temeljem usvojenih programa utroška sredstava tekućih transfera za 2009.godinu i kriterija kojim nije definiran način ocjene i vrednovanja zahtjeva za većinu dodijeljenih sredstava odabranim korisnicima. Također nije osigurana dokumentacija koja bi potvrđivala da su odobrena sredstva ovih transfera i realizirana za namjene za koje su odobrena. (točka 4.5.3. Izvješća),**
- 3. Ne može se potvrditi da je izdvajanje i korištenje sredstava tekuće pričuve izvršeno sukladno Zakonu o proračunima u F BiH, Zakonu o izvršavanju Proračuna Županije**

Posavske za 2009.godinu i Odlukom o kriterijima raspodjele financijskih sredstava iz tekuće pričuve (točka 4.5.5. Izvješća),

4. Nije izvršeno usuglašavanje stalnih sredstava evidentiranih u Glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom na dan 31.12.2009.godine u dijelu knjiženja inventurnih razlika, kako je regulirano važećim propisima. (točka 4.6. Izvješća).

Mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na financijske iskaze mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, financijski iskazi Proračuna Županije Posavske, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenja proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja tj. Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Financijsko poslovanje Županije Posavske tijekom 2009. godine, osim za napomene navedene u točki 1 - 4 u prethodnom pasusu, je bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 12.03.2010. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor
Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME DATIH PREPORUKA	2
4.	NALAZI I PREPORUKE	3
4.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća.....	3
4.2	Sistem internih kontrola.....	4
4.3	Proračun za 2009. godinu.....	5
4.4	Prihodi i primici Proračuna Županije za 2009. godinu.....	6
4.5	Rashodi i izdaci Proračuna Županije za 2009.godinu.....	7
4.5.1	Plaće, naknade i doprinosi.....	8
4.5.2	Izdaci za materijal i usluge.....	9
4.5.3	Tekući transferi.....	11
4.5.4	Kapitalni transferi.....	12
4.5.5	Tekuća pričuva.....	12
4.6	Godišnji popis imovine na dan 31.12.2009. godine.....	13
4.7	Finansijski rezultat.....	13
4.8	Nabava stalnih sredstava.....	14
4.9	Primjena Zakona o javnim nabavama.....	14
4.10	Kratkoročne tražbine i plasmani.....	15
4.11	Kratkoročne obveze i razgraničenja.....	15
4.12	Dugoročne obveze i razgraničenja.....	15
5.	KOMENTAR	16

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
PRORAČUNA ŽUPANIJE POSAVSKE
za 2009. godinu

1. UVOD

Županija Posavska (u daljem tekstu Županija), kao federalna jedinica FBiH uspostavljena je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Posavske županije, koja svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade.

Županija ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom FBiH izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu Ustavom Federacije utvrđene kao zajedničke nadležnosti Federacije i Županija. Županija je nadležna za: Donošenje odluka u okviru utvrđene ekonomske politike, za podsticanje gospodarskog i društvenog razvoja; Financiranje djelatnosti županijske vlasti ili djelatnosti pod njenim pokroviteljstvom, oporezivanjem, posudbom ili drugim sredstvima; Uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga koje imaju jedinstvene federalne uniforme sa oznakama Županije; Utvrđivanje naobrazbene politike, uključujući donošenje propisa o naobrazbi, te osiguranju naobrazbe; Utvrđivanje i provedba kulturne politike; Utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se odnose na uređivanje i izgradnju stambenih objekata; Utvrđivanje politike u svezi sa reguliranjem i osiguranjem javnih službi; Donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta uključujući zoniranje; Donošenje propisa o lokalnim poslovima i karitativnim djelatnostima i njihovo unapređivanje; Donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti; Utvrđivanje politike u svezi sa osiguranjem radio i TV postaja, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog djelovanja i osiguranje njihovog rada; Provedbu socijalne politike i uspostavu službi socijalne zaštite; Stvaranje i provedbu politike županijskog turizma i razvoj turističkih resursa.

Zakonodavnu vlast u Županiji vrši Skupština Županije, a izvršnu predstavlja Vlada Županije koju čine Premijer i 9 ministara.

Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, uprave, agencije i ustanove sukladno Zakonu o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rada, način rukovođenja kao i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcioniranje.

Županijskim ministarstvima rukovodi ministar, a radom uprava, ustanova i agencija rukovode direktori.

Sredstva za rad županijskih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje županijske politike i županijskih propisa, utvrđuju se Proračunom Županije.

Na dan 31.12.2009. godine broj uposlenih koji su se financirali iz proračuna Županije iznosio je 884, dok je proračunom planirano 883 uposlenika. Broj uposlenih u ministarstvima i upravama je bio 160, ustanovama obrazovanja 449, u Ministarstvu unutarnjih poslova 213, a u pravosudnim tijelima 62.

Sjedište Vlade Županije je u Orašju u ulici Obilaznica Jug 1 bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidirana financijska izvješća Proračuna Posavske županije za 2009. godinu i sukladnosti poslovanja ministarstava i drugih proračunskih korisnika u Županiji sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskih izvješća Proračuna Posavske županije za 2009. godinu je pribavljanje realnog osnova da se na temelju pregleda financijskih izvješća i pripadajućih računa korisnika županijskog proračuna, sukladno usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni financijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima, u razdoblju veljača-ožujak 2009. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na temelju uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom Proračuna Županije za 2009. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika potrebno je da Vlada Županije poduzme aktivnosti u cilju uspostave funkcionalnog sistema internih kontrola usklađenih sa zakonskim i podzakonskim propisima.

Potrebno je da proračunski korisnici izvrše uvid u pravilnike o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u cilju utvrđivanja da li su isti doneseni sukladno stvarnim potrebama za poslovanje zakonom utvrđene djelatnosti, po pitanju broja uposlenih, kako bi se otklonio nesklad između stvarnog broja uposlenih i onog koji je utvrđen pravilnicima o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Za obavljanje poslova iz zakonom utvrđene djelatnosti proračunskih korisnika, sredstva planirati na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba, kroz davanje detaljnih obrazloženja od strane svih proračunskih korisnika, sukladno članku 11. Zakona o proračunima u F BiH. Također ministarstvo financija i Vlada Županije trebaju poštovati zakonske odredbe u dijelu pravovremene izrade i donošenja smjernica ekonomske i fiskalne politike, akt o načinu i elementima izrade prijedloga financijskog plana i uputstva proračunskim korisnicima u pogledu pripreme za dodjelu sredstava kako bi Proračun bio donesen u zakonskom roku.

Potrebno je da Ministarstvo financija poduzme aktivnosti u cilju osiguranja da se izvršenje Proračuna Županije vrši sukladno procedurama utvrđenim zakonskim i ostalim propisima u dijelu planiranja novčanih tijekova i odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova proračunskim korisnicima na temelju prethodno sačinjenog mjesečnog plana alokacija raspoloživih proračunskih sredstava sukladno članku 28. Zakona o proračunima u F BiH.

Sve javne prihode uplaćivati putem Depozitnog računa proračuna kako je to Zakonom o riznici u FBiH i Zakonom o proračunima u F BiH definirano.

Prihode od pružanja usluga uplaćivati sukladno Pravilniku o načinu uplate javnih prihoda proračuna i izvanproračunskih fondova na teritoriju F BiH i iste evidentirati na odgovarajućoj poziciji Glavne knjige, kao i voditi pomoćne evidencije i vršiti redovito usuglašavanje podataka iz pomoćne evidencije o ostvarenim prihodima sa podacima Glavne knjige sukladno Zakonu o riznici u F BiH.

Uskladiti visinu koeficijenata utvrđenih u rješenjima za skupštinske zastupnike koji su svoj rad profesionalizirali sa Odlukom po kojoj se vrši obračun plaća za iste.

Nadležni u Županiji trebaju pokrenuti inicijativu za donošenje propisa iz oblasti dječije zaštite koji će regulirati porodijsko odsustvo.

Potrebno je da Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa na jedinstven način uredi angažiranje vanjskih suradnika i honorarni rad u školama.

Skupština, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i škole trebaju donijeti pravilnike o plaćama i drugim materijalnim primanjima djelatnika koji nemaju karakter plaće, kao i da škole donose rješenja za isplatu dodataka na plaću.

Potrebno je da svi rukovodioci proračunskih korisnika u Županiji sukladno Zakonu o državnoj službi u F BiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u F BiH izvrše ocjenjivanje državnih službenika i namještenika.

Preispitati opravdanost troškova službenog putovanja kod Skupštine u slučaju kad prilozi iz putnih naloga ne potvrđuju navode iz obračuna putnih troškova, kao i opravdanost izdavanja putnih naloga osobama koje nisu u radnom odnosu u tom organu.

Doraditi interna akta kod proračunskih korisnika kojima je regulirano pravo i način uporabe službenih vozila u djelu definiranja obveze utvrđivanja normativa potrošnje goriva za službena vozila, kao i dosljedna primjena istog. Također, internim aktima regulirati tko, u koje namjene i do kojeg iznosa može koristiti izdatke za reprezentaciju i pridržavati se navedenih akata.

Proračunski korisnici trebaju preispitati opravdanost ugovornog angažiranja vanjskih suradnika za obavljanje poslova i radnih zadataka koji su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizacijom radnih mjesta predviđeni kao redovni poslovi.

Potrebno je da Ministarstvo financija izdatke priznaje u obračunskom razdoblju kada su i nastali, kako je regulirano Uredbom o računovodstvu proračuna u F BiH.

Potrebno je osigurati dokumentaciju koja bi potvrđivala da su odobrena sredstva tekućih i kapitalnih transfera i realizirana za namjene za koje su i odobrena. Kod donošenja programa za realizaciju tekućih transfera osigurati detaljnu razradu kriterija, čime će se precizno utvrditi uvjeti i način dodjele istih.

Sredstva Tekuće pričuve koristiti samo u slučaju hitnih i nepredviđenih izdataka sukladno Zakonu o proračunima u F BiH, Zakonu o izvršavanju proračuna Županije i utvrđenim kriterijima.

Izvršiti analizu stalnih sredstava iskazanih u financijskim izvješćima i popis sredstava vršiti sukladno zakonskim propisima, sa obvezom usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Potrebno je da proračunski korisnici donose planove nabave, usuglašene sa odobrenim financijskim planom, kojim bi se precizirale planirane nabave po količinama i vrijednostima i koje bi bile temelj u dijelu primjene odgovarajućeg postupka prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Ugovore sa izabranim dobavljačima sačinjavati sukladno vrijednostima iz ponuda dobavljača temeljem kojih su isti izabrani u proceduri kao najpovoljniji, a u slučaju nepoštivanja rokova za dovršetak radova definirati naknadu kako bi se na taj način zaštitila javna sredstva.

Potrebno je poduzimati adekvatne mjere u cilju naplate tražbina, radi njihove zaštite od zastare.

Izvršiti analizu obveza temeljem poreza i doprinosa na plaće, kako bi se isti izmirili sukladno zakonskim propisima.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvješća Proračuna Županije za 2009. godinu, a u okviru iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u Izvješću o obavljenoj reviziji za 2008. godinu, konstatirano je da **nije postupljeno po slijedećim preporukama koje se odnose na:**

- Analizu pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta proračunskih korisnika s ciljem provjere da li su isti donijeti sukladno stvarnim potrebama iz zakonom utvrđene nadležnosti;
- Planiranje proračunskih sredstava potrebnih za funkcioniranje proračunskih korisnika na temelju relevantnih parametara i opravdanih potreba, novčanih tijekova;
- Stvaranja izdataka reprezentacije;
- Opravdanost angažiranja vanjskih suradnika za obavljanje poslova i radnih zadataka koji su predviđeni Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
- Donošenje propisa u oblasti dječije zaštite koji regulira porodijsko odsustvo;
- Korištenje sredstava Tekuće pričuve;
- Usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja na kraju godine;
- Poduzimanje aktivnosti na izmirenju obveza iz ranijeg perioda sukladno Zakonu o naplati i djelomičnom otpisu dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje („Sl. Novine FBiH“, broj 25/06 i 57/09).

Preporuke po kojima je djelomično postupljeno, a odnose se na:

- Donošenje pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, kao i pravilnike o plaćama;

- Realizaciju transfera po unaprijed definiranim kriterijima i dokumentaciju koja potvrđuje namjenski utrošak istih;
- Donošenje planova nabave stalnih sredstava koji su usklađeni sa financijskim planovima u kojima bi bile precizirane nabave po vrijednostima i količinama.

Preporuke po kojima je u cijelosti postupljeno i odnose se na:

- Zaključivanje ugovora o radu sa djelatnicima u srednjim i osnovnim školama, sukladno odredbama Zakona o radu;
- Donošenje rješenja za isplate dodatka na plaću u srednjim i osnovnim školama;
- Podnošenje zahtjeva za povrat/refundaciju isplaćenih naknada plaća za vrijeme bolovanja preko 42 dana;
- Evidentiranje stalnih sredstava realiziranih po osnovu kreditnog zaduženja za rekonstrukciju škola iz sredstava OPEC Fonda;
- poduzetih aktivnosti u cilju povrata pozajmica datih pravnim licima iz ranijeg perioda koje su evidentirane na poziciji kratkoročnih plasmana;
- Naplata prekoračenje troškova mobilnih telefona.

4.2 Sistem internih kontrola

Sukladno važećim propisima za uspostavu efikasnog sistema internih kontrola kod proračunskih korisnika odgovoran je menadžment. Svi ministri su odgovorni za računovodstvo i internu kontrolu svojih ministarstava uključujući i proračunske korisnike i niže potrošačke jedinice koje spadaju u njihovu nadležnost.

Izvršena je procjena funkcioniranja sistema internih kontrola kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju točnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, primjenu i usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima, pouzdanost financijskih izvješća, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnog novca.

Ministarstva Županije većim dijelom donijela su Pravilnike o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kojima se definira organizacija, opis poslova uposlenih, sistem rada i rukovođenja u važnijim procesima rada kao i ključne interne kontrole. Međutim, kod pojedinih proračunskih korisnika nisu jasno podijeljene nadležnosti i odgovornosti uposlenih. Uočeno je da većina radnih mjesta kod proračunskih korisnika nije popunjena prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, niti su svi proračunski korisnici iste donijeli. Navedeno je najviše izraženo kod: Stručne službe Skupštine sistematizirano 6 popunjeno 2, Stručna služba Vlade sistematizirano 6 popunjeno 2, Zajednička služba Vlade sistematizirano 29 popunjeno 21, Ministarstvo unutarnjih poslova sistematizirano 272 popunjeno 212, Ministarstvo pravosuđa i uprave sistematizirano 7 popunjeno 2, Ministarstvo gospodarstva sistematizirano 27 popunjeno 8, Ministarstvo financija sistematizirano 27 popunjeno 8, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike sistematizirano 25 popunjeno 7, Ministarstvo prometa, veza, turizma i zaštite okoliša sistematizirano 35 popunjeno 8, Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa sistematizirano 15 popunjeno 6, Srednja škola fra Martina Nedića Orašje sistematizirano 98 popunjeno 67, Ministarstvo branitelja sistematizirano 29 popunjeno 13, Uprava za inspeksijske poslove sistematizirano 25 popunjeno 12.

Kako je vidljivo iz prethodnog poglavlja značajan broj djelatnika nije uposlen sukladno Prvilnicima o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji. Iz ovog razloga vidimo potrebu da se izvrši analiza potrebnog broja uposlenih, kako bi se utvrdilo da li je Pravilnicima o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predviđen veći broj radnih mjesta od potrebnog broja za obavljanje poslova iz Zakonom utvrđene nadležnosti, ili se radi o realno potrebnom broju uposlenih. Neadekvatna popunjenost sukladno zakonom utvrđenim nadležnostima može imati uticaja na kvalitet obavljenog posla i neracionalno trošenje proračunskih sredstava.

Članom 62. Zakona o proračunima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola donesenih od strane Federalnog ministarstva financija, propisano je donošenje Pravilnika o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima za sve proračunske korisnike. Ovim Pravilnikom trebaju se utvrditi upravljački, administrativni, računovodstveni i kontrolni postupci, postupci informiranja, komunikacija, nadgledanja i procjene rizika. U toku revizije konstatirano je da je kod proračunskih korisnika, u odnosu na reviziju za 2008.godinu donesena većina akata propisanih Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, kao i pravilnici o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima. Obzirom na naprijed

navedeno, u toku revidirane godine od strane proračunskih korisnika je poboljšano vršenje procjene rizika za ključne procese poslovanja i način otklanjanja istog.

Nedovoljno funkcioniranje sistema internih kontrola utvrdili smo kod izrade i donošenja proračuna za 2009. godinu, kao i kod njegovog izvršenja. Ovdje se prije svega misli na neadekvatno postupanje po zahtjevima proračunskih korisnika za sredstvima u Proračunu za 2009. godinu, što je rezultiralo velikim brojem odluka o preusmjeravanju sredstava i nakon izvršenih izmjena i dopuna proračuna. Također, jedan broj proračunskih korisnika nisu donijeli pravilnike o plaćama (Skupština, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao i sve škole). Isto tako vršeno je angažiranje pojedinaca po osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova koji su predviđeni pravilnicima o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji. Kao razlog za navedeno nadležni obrazlažu nemogućnošću upošljavanja istih zbog nedostatka određenog profila kadrova na području Županije, što je posebno izraženo kod nastavnog osoblja u školama. Proračunski korisnici koji ostvaruju prihode od pružanja usluga iste ne iskazuju na odgovarajućim pozicijama u glavnoj knjizi, već se isti evidentiraju kao prihod proračuna, što posebno otežava praćenje trošenja namjenskih sredstava.

Kod realizacije dijela tekućih transfera nije vršen pravovremen nadzor, a izmjene i dopune programa utroška istih također nisu pravovremeno donesene. Isto tako, u većini donesenih programa temeljem kojih je vršeno realiziranje ovih sredstava kriteriji koji su navedeni ne predstavljaju kriterije, nego oblasti u koje će sredstva biti realizirana. Također usvojeni kriteriji su isuviše uopćeni i na osnovu istih se ne može utvrditi način ocjene i vrednovanja zahtjeva za većinu dodijeljenih sredstava niti je u svim slučajevima vršen nadzor nad namjenskim korištenjem istih. Sredstva tekuće pričuve nisu korištena samo za hitne i nepredviđene izdatke.

Popis imovine, obveza i tražbina nije izvršen sukladno Uredbi o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Zaključna knjiženja vezana za izvršeni popis, a odnose se na knjiženje viškova, manjkova i rashodovanja stalnih sredstava, tražbina, obveza i sitnog inventara nisu izvršena u glavnoj knjizi na dan 31.12.2009.godine. Obzirom na navedeno nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja i stanja utvrđenog popisom.

Proračunski korisnici su sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama u BiH donijeli Plan nabave, ali isti nije doslano provodan, niti je sukladan odobrenom proračunu.

U okviru Ministarstva financija, Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, predviđen je Sektor za internu reviziju sa dva uposlena. Trenutno poslove interne revizije obavlja samo stručni savjetnik za internu reviziju i kontrolu, dok mjesto pomoćnika ministra za internu reviziju nije popunjeno.

Sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika potrebno je da Vlada Županije poduzme aktivnosti u cilju uspostave funkcionalnog sistema internih kontrola usklađenih sa zakonskim i podzakonskim propisima.

Potrebno je da proračunski korisnici izvrše uvid u pravilnike o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta proračunskih korisnika, u cilju utvrđivanja da li su isti doneseni sukladno stvarnim potrebama za poslovanje zakonom utvrđene djelatnosti.

4.3 Proračun za 2009. godinu

Proračun Posavske županije za 2009.godinu donesen je 02.04.2009.godine Odlukom Skupštine Županije broj: 01-14-24/09. Proračunom za 2009.godinu su planirani uravnoteženi prihodi i primici i rashodi i izdaci u iznosu od 33.777.000 KM. Proračunski korisnici su prijedloge za proračunskim sredstvima dostavljali sukladno Instrukcijama za pripremu i podnošenje zahtjeva za proračunska sredstva za 2009.godinu donijetom od strane Ministra financija. Instrukcija je upućena sa zakašnjenjem tako da je od strane Vlade također sa zakašnjenjem prijedlog proračuna upućen Skupštini Županije. Osim Ministarstva gospodarstva i prostornog uređenja, Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike ostali proračunski korisnici nisu davali obrazloženja o potrebnim sredstvima uz proračunske zahtjeve. Komunikacija proračunskih korisnika sa ministarstvom financija je vršena kod usklađivanja zahtjeva i raspoloživih sredstava. U periodu od siječnja do ožujka 2009.godine financiranje se vršilo temeljem Odluke o privremenom financiranju od 31.12.2008.godine. Prve Izmjena i dopune Proračuna su izvršene 31.srpnja 2009.godine, kojim su umanjeni prihodi i primici i rashodi i izdaci na iznos od 31.525.800 KM. Druge Izmjene i dopune proračuna za 2009.godinu izvršene su 30. studenog. 2009.godine kojom uravnoteženi prihodi i primici i rashodi i izdaci iznose 31.284.000 KM.

U Godišnjem Konsolidiranom iskazu o izvršenju proračuna za period 01.01.-31.12.2009. godine, iskazani su prihodi i primici u iznosu od 29.761.280 KM, dok su rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 30.370.293 KM, tako da je iskazan višak rashoda nad prihodima 609.012 KM. Međutim, u Izvješću o izvršenju proračuna uključen je dugoročni kredit i zajmovi od I tranše MMF-a u iznosu od 1.800.000 KM tako da je Županija u istom iskazala financijski rezultat kao višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.190.987 KM.

Na dan 31.12.2009. godine saldo na transakcijskim računima banaka iznosio je 6.756.150 KM, dok su kratkoročne obveze i razgraničenja na isti dan iznosile 6.446.750 KM. Značajno je napomenuti da su Odlukama o preraspodjeli sredstava planiranih u Proračunu za 2009. godinu u okviru proračunskih korisnika vršene preraspodjele sredstava u značajnim iznosima u toku godine uz odgovarajuće odluke. U 2009. godini proračun se izvršavao na temelju alokacije proračunskih sredstava i prijedloga operativnog proračuna.

Ministarstvo financija u 2009. godini nije sačinjavalo planove novčanih tijekova za javne prihode koji bi trebali da sadrže novčane tijekove za vlastite prihode, grantove, donacije i prihode po posebnim propisima. Zakonom o proračunima u FBiH regulirano je da se pri izradi novčanih tijekova uključe, između ostalog, predviđanja svih prihoda na JRR i svih rashoda i kretanja u ključnim makroekonomskim parametrima. Ministar financija je redovito pratio i izrađivao uporedne pokazatelje o ostvarivanju prihoda i izvješćivanju proračuna mjesečno, ali izvješća nije izrađivao u propisanoj formi prema Zakonu o proračunima u FBiH.

Proračunom županije za 2009. godinu, kao i Izmjenama i dopunama istoga, planirano je sljedeće:

R. br.	Opis	Proračun za 2009. Godinu	1. Rebalans proračuna za 2009. Godinu	2. Rebalans proračuna za 2009. godinu
1	2	3	4	
	Prihodi od poreza	26.011.000	20.619.800	23.149.500
	Neporezni prihodi	2.812.400	2.882.400	2.815.000
	Tekuće potpore	1.700.000	4.770.000	2.400.000
	Primici od prodaje stalnih sredstava	500.000	500.000	19.500
	Kapitalne potpore	2.753.600	2.753.600	1.100.000
	Dugoročni krediti i zajmovi	-	-	1.800.000
I	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	33.777.000	31.525.800	31.284.000
II	UKUPNI IZDACI	33.777.000	31.525.800	31.284.000
III	VIŠAK-MANJAK (I-II)	-	-	-

Za obavljanje poslova iz zakonom utvrđene djelatnosti proračunskih korisnika, sredstva planirati na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba, kroz davanje detaljnih obrazloženja od strane svih proračunskih korisnika, sukladno članku 11. Zakona o proračunima u F BiH.

Potrebno je da Ministarstvo financija i Vlada Županije dosljedno poštuju odredbe Zakona o proračunima u F BiH u dijelu pravovremene izrade i donošenja smjernica ekonomske i fiskalne politike, akt o načinu i elementima izrade prijedloga financijskog plana i uputstva proračunskim korisnicima u pogledu pripreme za dodjelu sredstava kako bi Proračun bio donesen u zakonskom roku.

Potrebno je da Ministarstvo financija poduzme aktivnosti u cilju osiguranja da se izvršenje Proračuna Županije vrši sukladno procedurama utvrđenim zakonskim i ostalim propisima u dijelu planiranja novčanih tijekova i odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova proračunskim korisnicima na temelju prethodno sačinjenog mjesečnog plana alokacija raspoloživih proračunskih sredstava sukladno članku 28. Zakona o proračunima u F BiH.

4.4 Prihodi i primici Proračuna Županije za 2009. godinu

Ukupno ostvareni prihodi i primici u konsolidiranim financijskim izvješćima Proračuna Županije Posavske za 2009. godinu iznose 31.561.280 KM, a struktura istih sa indeksima ostvarenja, data je u slijedećoj tabeli:

.br.	Opis	Proračun za 2009. Godinu	Ostvareno u 2009. godini	Ostvareno u 2008. godini	Index 4/3	Index 4/5
1	2	3	4	5	6	7
	Prihodi i primici (od 1 do 4)	31.284.000	31.561.280	33.772.730	100,89	93,45
1.	Prihodi od poreza	23.149.500	21.785.560	27.091.773	94,11	80,41
1.1	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	1.207.000	1.142.492	617.944	94,66	184,89
1.2	Porez na plaće i radnu snagu	200.000	213.183	2.790.481	106,59	7,64
1.3	Porez na imovinu	250.000	238.281	256.843	95,31	92,77
1.4	Domaći porezi na dobra i usluge	200.000	211.670	328.621	105,84	64,41

1.5	Ostali porezi	20.500	16.298	62.374	79,50	26,13
1.6	Prihod od indirektnih poreza	19.972.000	18.556.464	23.035.510	92,91	80,56
2.	Neporezni prihodi	2.815.000	2.696.814	2.673.915	95,80	100,86
2.1	Prihodi od poduzetn. aktivnosti i imovine	250.000	229.388	157.043	91,76	146,07
2.2	Naknade i takse i prihodi od javnih usl.	1.930.000	1.781.629	2.111.814	92,31	84,36
2.3	Novčane kazne i ostali prihodi	610.000	685.777	405.058	108,15	169,30
3.	Potpore (grantovi)	3.500.000	5.259.550	3.995.492	150,27	131,64
4.	Primljene otplate danih zajmova	1.800.000	1.800.000	11.550	100,00	15.584,42
5.	Prihodi od prodaje imovine	19.500	19.356	0	99,26	0

Iz prezentiranih podataka je vidljivo da su u 2009. godini ostvareni prihodi i primici veći za 277.280 KM od planiranih, dok su u odnosu na 2008. godinu ostvareni za 2.211.450 KM u manjem iznosu.

Usporedbom podataka prikupljenih i raspoređenih prihoda putem Depozitnog računa Proračuna sa podacima o ostvarenim prihodima u Financijskim izvješćima o izvršenju Proračuna Županije Posavske za 2009. godinu utvrđeno je da 154.324 KM ostvarenih prihoda nije uplaćeno putem Depozitnog računa proračuna što je u suprotnosti sa člankom 24. Zakona o riznici u FBiH. Ovom prigodom se posebno ističe uplata naknade za polaganje vozačkih ispita u iznosu od 74.550 KM koja se vrši na podračun Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa, dok se naknade članovima ispitnih povjerenstava koje su provodile ispite isplaćuju sa pozicije Ministarstva u okviru redovnih proračunskih sredstava.

Prihodi od pružanja javnih usluga su u financijskim izvješćima iskazani u iznosu od 330.982 KM, od čega je na poziciji Riznice iskazano 328.968 KM, iako Riznica djelokrugom svojih poslova nije predviđena za pružanje usluga. Zakonom o Riznici u FBiH je predviđeno da se evidencije ostvarenih prihoda vode u Glavnoj knjizi po korisnicima proračuna, a za iste prihode proračunski korisnici vode pomoćne evidencije i podatke iz pomoćnih evidencija uspoređuju sa podacima o ostvarenim prihodima iz Glavne knjige. Zbog činjenice da prihodi od pruženih usluga nisu iskazani na poziciji proračunskih korisnika koji su ih i ostvarili provedenom revizijom se ne može potvrditi da su pomoćne evidencije o ostvarenim prihodima usuglašene sa podacima Glavne knjige.

Ministarstvo unutarnjih poslova za pružene usluge preuzimanja zapisnika o prometnim nezgodama i usluge praćenja vangabaritnih tereta, korisnike usluga je upućivalo da naknadu uplaćuju na šifru prihoda „upravne pristojbe“. Navedeno je imalo za posljedicu da su se izvršene uplate evidentirale kao javni prihod Proračuna a ne kao prihod od pruženih usluga Ministarstva.

Vlada Županije Posavske je u prosincu 2008. godine donijela Uredbu o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele kojom je uređeno da svaki proračunski korisnik koji ostvaruje vlastite prihode u roku od 90 dana donese Pravilnik o vrsti vlastitih prihoda, načinu i rokovima raspodjele na koji suglasnost daje Vlada Županije. Do konca 2009. godine ove pravilnike su donijeli Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa i Ministarstvo financija. Uvidom u spomenute pravilnike ne može se potvrditi da predviđene aktivnosti predstavljaju vlastite prihode obzirom da su im iste zakonima dane u nadležnost ili pak predstavljaju redovne aktivnosti istih.

Potrebno je javne prihode uplaćivati putem Depozitnog računa proračuna kako je to Zakonom o riznici u FBiH i Zakonom o proračunima u F BiH definirano.

Potrebno je prihode od pružanja usluga evidentirati na odgovarajućoj poziciji Glavne knjige, za iste voditi pomoćne evidencije i vršiti redovito usuglašavanje podataka iz pomoćne evidencije o ostvarenim prihodima sa podacima Glavne knjige sukladno Zakonu o riznici.

Potrebno je da Ministarstvo financija osigura da se prihodi od pružanja usluga uplaćuju sukladno odredbama Pravilnika o načinu uplate javnih prihoda proračuna i izvanproračunskih fondova na teritoriju FBiH.

4.5 Rashodi i izdaci Proračuna Županije za 2009.godinu

U konsolidiranim financijskim izvješćima i Izvješću o izvršenju Proračuna Županije za 2009. godinu, iskazani su ukupno ostvareni rashodi i izdaci u iznosu od 30.370.293 KM, što je u odnosu na odobrene koji su iznosili 31.284.000 KM manje za 913.707 KM ili 2,9 %. U odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 34.312.183 KM isti su manji za 3.941.890 KM.

Struktura iskazanih rashoda i izdataka, prikazana je u slijedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmje. i dopune Proračuna za 2009. godinu sa preraspodjelama	Ostvareno u 2008. godini	Ostvareno u 2009. Godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
UKUPNO (A+ B)		31.284.000	34.312.182	30.370.293	97,1
A. UKUPNO IZDACI (I+II+III)		31.284.000	34.312.182	30.370.293	97,1
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d)		28.497.868	31.190.898	28.034.878	98,4
a) Plaće i naknade i doprinosi (od 1 do 3)		17.493.675	17.765.161	17.232.750	98,6
1.	Bruto plaće, naknade	12.611.425	12.302.248	12.497.205	99,1
2.	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	3.380.560	3.962.662	3.275.906	96,9
3.	Doprinosi poslodavca	1.501.690	1.500.251	1.459.638	97,2
b) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 11)		4.595.125	4.836.668	4.597.451	100,1
4.	Putni troškovi	163.300	190.040	153.020	93,7
5.	Izdaci za energiju	662.275	679.099	663.356	100,2
6.	Izdaci za komunalne usluge	396.210	401.046	397.167	100,2
7.	Nabava materijala	507.665	644.525	514.354	101,3
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	256.300	338.522	256.095	99,9
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	75.000	0	73.314	97,8
10.	Izdaci za tekuće održavanje	765.285	958.190	794.389	103,8
11.	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	65.600	57.266	60.282	91,9
12.	Ugovorene usluge	1.703.490	1.567.980	1.685.473	98,9
c) Ukupno tekući transferi (od 12 do 17)		6.380.468	8.560.660	6.176.173	96,8
13.	Transferi drugim nivoima vlasti	1.893.260	3.001.756	1.756.688	92,8
14.	Grantovi pojedincima	2.398.361	2.578.985	2.353.705	98,1
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	425.607	570.890	425.607	100,0
16.	Transfer javnim poduzećima	1.414.840	2.344.274	1.399.898	98,9
17.	Grantovi privatnim poduzećima	0	7.075	0	0
18.	Ostali grantovi-povrat i drugo	248.400	57.680	240.275	96,7
d) Izdaci za inostrane kamate		28.600	28.409	28.504	99,7
II KAPITALNI IZDACI (e + f)		2.786.132	3.121.284	2.335.415	83,8
e) Nabava stalnih sredstava (od 18 do 20)		2.699.925	3.031.073	2.271.535	84,1
19.	Nabavka građevina	1.364.300	1.028.317	1.376.480	100,9
20.	Nabavka opreme	220.800	532.756	233.636	105,8
21.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	1.114.825	1.470.000	661.419	59,3
f) Ukupno kapitalni grantovi (od 21 do 22)		86.207	90.211	63.880	74,1
22.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	0	0	0	0
23.	Kapitalni grantovi neprofitnim organizacijama i pojedincima	86.207	90.211	63.880	74,1

4.5.1 Plaće, naknade i doprinosi

Bruto plaće i naknade uposlenih, planirane su u iznosu od 15.991.985 KM, a realizirane su u iznosu od 15.773.112 KM, što je manje za 218.873 KM od planiranih. U Ministarstvu financija je u 2009. godini uspostavljen sistem centraliziranog obračuna i isplate plaća i naknada za sve proračunske korisnike sa početkom primjene od 01.01.2009. godine i isti se obavljaju u posebnoj odjelu Ministarstva financija za sve proračunske korisnike.

U tijeku 2009.godine izvršeno je usklađivanje pravilnika o plaćama sa odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata na plaće namještenika u županijskim organima državne službe za ona ministarstva za koja je utvrđeno da ista nisu bila usklađena u prethodnoj reviziji. Pravilnike o plaćama još nisu donijeli Skupština, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao i sve škole. Osnovica za obračun plaća se nije mijenjala u 2009.godini.

Refundacija bolovanja preko 42 dana se vrši redovito i to je dokumentirano tijekom revizije. U Županiji nisu donijeli propis iz oblasti dječije zaštite koji regulira porodijsko odsustvo sukladno preporukama iz revizije za 2008.godinu.

Uposlenicima je vršen obračun plaće izdavanjem rješenja sukladno pravilnicima o plaćama. Poboļšana je i popunjenost kadrovima sukladno donesenim pravilnicima o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji, koja i dalje nije dostatna u odnosu na ono što je predviđeno pravilnicima. Sve škole u Županiji su sa djelatnicima zaključile ugovore o radu sukladno Zakonu o radu ili su potpisani ugovori o vanjskoj suradnji. Sukladno preporukama iz prethodne revizije prema izjavama odgovornih osoba opravdanost honorarnog rada se kontinuirano preispituje. Najveći dio honorarnog rada prema izjavama odgovornih osoba i prezentiranoj dokumentaciji trenutačno nije moguće ostvariti angažiranjem novih uposlenika s burze rada ili izvan škole putem javnih natječaja. Većina škola donosi rješenja za isplatu

dodatka na plaću. Jedan manji dio nije donosio ista, jer su smatrali da to nije potrebno budući da su svi dodaci na plaću definirani Pedagoškim standardima za osnovno obrazovanje i Pedagoškim standardima za srednje obrazovanje. Uprave škola su dobile naknadne instrukcije Ministra financija kojima se obavezuju donositi navedena rješenja. Kada je riječ o napredovanju uposlenika u stručna zvanja, isti je definiran u pojedinačnim rješenjima o promoviranju nastavnika u stručno zvanje mentora koje je donio Ministar prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Posavske od 21.07.2008.godine. Isto tako su dobili instrukcije da nužno uredi angažiranje vanjskih suradnika na jedinstven način.

Kada je u pitanju poduzimanje aktivnosti sukladno Zakonu o načinu ostvarivanja ušteda u FBiH koji je donesen 31.07.2009. godine i kojim je regulirano da ukupna mjesečna masa sredstva za plaće i naknade koje nemaju karakter plaća može iznositi 10% manje od ukupne mase sredstava isplaćenih u mjesecu prosinac 2008. godine, u Županiji su samo umanjnjem toplog obroka sa 15 KM na 8 KM (tačnije 17.09.2009.godine) postigli umanjnje veće od 10% od ukupne mase sredstava koja su izdvojena u prosincu 2008.godine. Zbog navedenog nije vršeno umanjnje plaće.

Na ime poslaničkog paušala u 2009.godini je ukupno isplaćeno bruto 122.322 KM (neto 95.800 KM). Za članstvo u radnim tijelima/komisijama ukupno je isplaćeno neto 18.800 KM. Skupštinski zastupnici koji su svoj rad profesionalizirali uz plaću primaju i poslanički paušal. U 2009.godini nije bilo umanjnja poslaničkog paušala.

U 2009.godini u Županiji je novouposleno ukupno 69 djelatnika od čega 36 na određeno vrijeme.

Potrebno je da Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa na jedinstven način uredi angažiranje vanjskih suradnika i honorarni rad u školama.

Potrebno je uskladiti visinu koeficijenata utvrđenih u rješenjima za skupštinske zastupnike koji su svoj rad profesionalizirali sa Odlukom po kojoj se vrši obračun plaća za iste.

Potrebno je na nivou Županije donijeti propis iz oblasti dječije zaštite koji će regulirati porodijsko odsustvo.

Potrebno je da proračunski korisnici izvrše analizu pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radi utvrđivanja stvarne potrebe za uposlenicima, kako bi se otklonio nesklad između stvarnog broja uposlenih i onog koji je utvrđen pravilnicima o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Potrebno je u školama donositi rješenja za isplatu dodataka na plaću.

Potrebno je da Skupština, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i škole donesu pravilnike o plaćama i drugim materijalnim primanjima djelatnika koji nemaju karakter plaće.

Potrebno je da svi rukovodioci proračunskih korisnika u Županiji sukladno Zakonu o državnoj službi u F BiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u F BiH izvrše ocjenjivanje državnih službenika i namještenika.

4.5.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge u konsolidiranim financijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 4.590.714 KM i u okviru istih najveći dio se odnosi na ugovorene usluge 1.502.049 KM, izdatke za energiju 663.360 KM, izdaci za nabavu materijala i sitnog inventara 514.354 KM, izdaci za tekuće održavanje 397.459 KM, izdaci za komunalne usluge 397.168, izdaci tekuće održavanje cesta 396.180 KM, izdaci za usluge prijevoza i goriva 255.095 KM i drugi.

Naknada troškova službenog putovanja je iskazana u iznosu od 153.470 KM, od čega se na službena putovanja u zemlji odnosi 128.974, a na službena putovanja u inozemstvo 25.496. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (Skupština) je utvrđeno da su izdavani nalozi za službeni put i osobama koje nisu u radnom odnosu u tom organu. Sukladno Uredbi o naknadama troškova za službena putovanja, kojom je reguliran postupak ostvarivanja ovih naknada isključivo za rukovodeće i ostale državne službenike, kao i općem kolektivnom ugovoru kojim je regulirano da se otvaranje putnog naloga i isplata putnih troškova prilikom službenog putovanja može vršiti samo za zaposlenike u radnom odnosu, ne može se potvrditi opravdanost navedenog izdatka. Za određeni broj naloga za službeni put (Skupština) koji su obavljani privatnim vozilom nisu obračunati troškovi smještaja iako su se isti odnosili na više dana, niti su prezentirani pozivi temeljem kojih je službeni put i obavljan. Za određeni broj naloga za službeni put u inozemstvo (Vlada) podaci sa priloga ne

potvrđuju istinitost podataka iskazanih u obračunu troškova na putnom nalogu, te se iz tog razlog ne može potvrditi opravdanost stvorenih izdataka.

Izdaci za usluge prijevoza su u konsolidiranim financijskim izvješćima iskazani u iznosu od 256.095 KM. Odlukom o ostvarivanju prava i načinu uporabe službenih automobila u tijelima vlasti Županije Posavske je definirano pravo i način korištenja službenih vozila. Također, definirana je obveza izdavanja i popunjavanja putnog radnog lista sa sva službena vozila za svaki dan kada se isto koristilo, ali ne i obveza utvrđivanja normativa potrošnje goriva za službena vozila. Provedenom revizijom je utvrđeno da se za manji broj službenih vozila vodi evidencija kretanja vozila i preuzetog goriva. Imajući u vidu činjenicu da nisu definirani normativi potrošnje goriva i da se za sva vozila ne popunjavaju putni radni listovi, ne može se potvrditi da je uspostavljen zadovoljavajući sustav internih kontrola kod stvaranja ovih izdataka.

Izdaci za **usluge reprezentacije** su iskazane u iznosu od 198.603 KM. Od svih proračunskih korisnika jedino je Ministarstvo financija donijelo je Pravilnik o reprezentaciji i poklonima kojim je reguliralo stvaranje ovih izdataka, dok ostali proračunski korisnici nisu internim aktima regulirali ovu materiju. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je utvrđeno da su određeni računi nekompletni (samo konzumacija jela i pića), relativno se često ne navodi tko je koristio usluge reprezentacije i kojim povodom. Također nabava ulaznica i tombola za B-C noć HNK Orašje i Odbojkašku večer Napretka predstavljaju dodatno primanje na koje treba obračunati i platiti porez na dodatno primanje.

Izdaci za usluge po osnovu **ugovora o djelu** su iskazana u iznosu od 551.106 KM, od čega se na ime angažiranja vanjskih suradnika srednjih škola odnosi 118.497 KM, a osnovnih škola 167.880 KM. Od ostalih proračunskih korisnika najveći izdaci na ovoj poziciji su iskazani u Ministarstvu unutarnjih poslova (45.343), Općinski sud Orašje (36.206), Uprava civilne zaštite (31.720), Ministarstvo financija (20.139), Ministarstvo industrije, energije i prostornog uređenja (11.800), Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa (10.790), Ministarstvo za pitanje branitelja (10.700), Skupština (9.482), Služba za zajedničke poslove (8.700), Vlada (5.100), Uprava za inspekcijske poslove (4.200) i tako dalje.

Uvidom u potpisane ugovore **Ministarstva unutarnjih poslova** je vidljivo da su predmeti ugovora bili poslovi „održavanje aplikacije osnovnih sredstava i dogradnja aplikacije vezano za promjenu zakona“, „higijensko održavanje zgrade Jedinice za podršku“, „obrada prekršajnih naloga evidentiranih od strane stacionarnih radara“.

Uvidom u potpisane ugovore **Uprava civilne zaštite** je vidljivo da su između ostalih ugovorno bili angažirani „dodatni poslovi djelatnog mjesta pomoćnika direktora za mjere zaštite i spašavanja“ i „dodatni poslovi djelatnog mjesta pomoćnika direktora za pravne, opće i materijalne poslove, strukturu i obuku“.

Uvidom u potpisane ugovore **Ministarstva financija** je vidljivo da su između ostalog predmeti ugovora bili poslovi „izrade procedura za jačanje interne kontrole u Ministarstvu financija“ i poslovi unosa obveza u sustav Oracla“.

Uvidom u potpisane ugovore **Ministarstva industrije, energije i prostornog uređenja** je vidljivo da su između ostalog predmeti ugovora bili poslovi „stvaranje i ažuriranje baze podataka, izrada analize stanja u oblasti trgovine i ugostiteljstva“ i poslovi „stvaranja i ažuriranja baze podataka, izrada analize stanja u oblasti poduzetništva i obrta“.

Ministarstvo za pitanje branitelja je ugovorno definiralo obavljanje poslova „uspostave registra branitelja“.

Uvidom u potpisane ugovore **Skupštine** je vidljivo da su između ostalog predmeti ugovora bili poslovi „održavanje sale za sjednice Skupštine, urede i sanitarne čvorove u sklopu zgrade skupštine“.

Uprava za inspekcijske poslove je ugovorno definirala obavljanje poslova „unosa i obrade podataka, formiranje baze podataka, izradu izvješća i drugih akata iz baze podataka i drugo“.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je ugovorno definiralo obavljanje poslova „zaprimanje zahtjeva, evidentiranje, obrada i arhiviranje zahtjeva za isplatu Federalne i Županijske potpore za primarnu poljoprivrednu proizvodnju“.

Agencija za privatizaciju je ugovorno regulirala „obavljanje materijalno financijskih poslova za potrebe naručitelja.

Županijsko tužiteljstvo je ugovorno reguliralo obavljanje materijalno-financijskih poslova.

Zajednička karakteristika poslova koji su bili predmetima sklopljenih ugovora o djelu je da ovi poslovi predstavljaju redovne poslove organa uprave koji su ugovorno angažirali obavljanje ovih poslova. Veliki broj ugovora je nakon proteka istog obnavljan, tako da su pojedinci ugovorno bili cijelu 2009. godinu angažirani na obavljanju ovih poslova. Također, značajno je spomenuti da su u određenim slučajevima izvršitelji poslova angažirani putem ugovora o djelu bili ujedno uposlenici tih organa koji su ih angažirali (Skupština, Uprava civilne zaštite, Ministarstvo financija).

Na poziciji **Ostale medicinske i laboratorijske usluge** evidentiran je izdatak u iznosu od 41.790 KM Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi za pružene usluge medicinskog vještačenja. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se spomenuti izdaci većim djelom odnose na 2008. godinu, što znači da nije poštovano načelo priznavanja izdatka u obračunskom razdoblju u kojem je obveza i nastala, kako je to Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH predviđeno.

Preispitati opravdanost troškova službenog putovanja kod Skupštine u slučaju kad prilozi iz putnih naloga ne potvrđuju navode iz obračuna putnih troškova, kao i opravdanost izdavanja putnih naloga osobama koje nisu u radnom odnosu u tom organu.

Potrebno je doraditi interna akta kod proračunskih korisnika kojima je regulirano pravo i način uporabe službenih vozila u djelu definiranja obveze utvrđivanja normativa potrošnje goriva za službena vozila, kao i dosljedna primjena istog.

Potrebno je internim aktima regulirati tko, u koje namjene i do kojeg iznosa može koristiti izdatke za reprezentaciju i dosljedno se pridržavati istih.

Potrebno je preispitati opravdanost ugovornog angažiranja vanjskih suradnika za obavljanje poslova i radnih zadataka koji su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizacijom radnih mjesta predviđeni kao redovni poslovi.

Potrebno je da Ministarstvo financija priznaje izdatke u obračunskom razdoblju kada su isti i nastali, kako je to regulirano Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH.

4.5.3 Tekući transferi

Na dan 31.12.2009.godine u konsolidiranom Izvješću o izvršenju proračuna iskazani su tekući transferi u ukupnom iznosu od 6.176.173 KM, što je manje u odnosu na planirane za 204.295 KM. Zakon o izvršenju proračuna definira da proračunski korisnici predlažu Vladi Županije programe utroška sredstava na usvajanje i da se na temelju istih nakon usvajanja od strane Vlade Županije vrši realizacija sredstava tekućih transfera. Najveći iznos na poziciji tekućih transfera Županije odnosi se na grantove pojedincima u iznosu od 2.353.705 KM (beneficije za socijalnu zaštitu, izdaci za raseljene osobe, prevoz đaka, stipendiranje studenata) koji su regulirani zakonskim propisima.

Sa pozicije Vlade realizirano je ukupno 144.000 KM sredstava koja su doznačena neprofitnim organizacijama i udruženjima građana, koliko je bilo i planirano. Raspored istih je izvršen na temelju Programa Grantovi neprofitnim organizacijama i udruženjima građana i Odluke o rasporedu sredstava kojom su tačno utvrđeni korisnici sa pripadajućim iznosima sredstava. Niti Programom niti odlukom nisu utvrđeni mjerljivi kriteriji raspodjele niti način nadzora nad namjenskim utroškom istih. Uz doneseni Program sačinjen je pojedinačan spisak korisnika, a nakon realizacije Programa Vlada je podnijela Izvješće o utrošku sredstava sa pojedinačnim izvješćima korisnika.

Ured za raseljene je realizirao ukupno 135.000 KM za Grantove za povratak raseljenih osoba, koliko je bilo i planirano. Sredstva su realizirana na temelju usvojenog Programa, koje je provelo Povjerenstvo sukladno Rješenju o imenovanju istog. Povjerenstvo je sačinilo Zapisnik o ocjenjivanju, ocjeni i poredbi ponuda radi odabira najpovoljnijeg ponuđača po Konkurentskom zahtjevu za dostavu ponuda za nabavu građevinskog materijala. O pristiglim ponudama Povjerenstvo je sačinilo Zapisnik i sačinjen je ugovor sa ponuđačem koji je ponudio najnižu cijenu. U uredu za raseljene je vršen nadzor nad namjenskim utroškom materijala koji je doniran o čemu su sačinjavani zapisnici ovjereni potpisima od strane povjerenstva i korisnika donacije. Ured za raseljene nije prezentirao Izvješće o namjenskom utrošku materijala čime bi u potpunosti ispoštovao formu koja je propisana kod utroška sredstava transfera.

Ministarstvo gospodarstva i prostornog uređenja na ime tekućih transfera realiziralo je ukupno 239.875 KM. U Programu o utrošku sredstava koji nam je prezentiran u dijelu koji je definiran kao Kriteriji za korištenje sredstava specificirane su oblasti u koje će se investirati sredstva uz pojedinačne Odluke Predsjednika Vlade sa utvrđenim iznosima sredstava (funkcioniranje obrtničke komore Županije, troškovi nastupa poduzeća na Međunarodnom sajmu „Mostar 2009“, subvencioniranje administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata, regresiranje kamata na investicijske kredite i finansiranje upošljavanja pripravnika). Za subvencioniranje administrativnih troškova, regresiranje kamata i financiranje upošljavanja pripravnika odabir korisnika izvršen je putem javnog poziva za odobravanje i dodjelu sredstava, dok su za ostali dio transfera sredstva raspodjeljena sukladno kriterijima u usvojenom

programu. Obzirom na nepreciznost kriterija i nepostojanje parametara iz kojih bi se moglo potvrditi sa kojim iznosom će se financirati pojedina oblast, ne možemo u potpunosti potvrditi opravdanost ovakvog načina raspodjele sredstava, posebno ako se ima u vidu da oblasti u koje se investiraju sredstva ne predstavljaju kriterije po kojim će se sredstva dodjeljivati.

Sukladno odluci koju je donijela Vlada Ministarstvo financija je realiziralo ukupno 613.206 KM, od kojih se najveći dio odnosi na sredstva doznačena općinama za sufinansiranje prevoza učenika i jedan mali dio za ublažavanje krize u općini Domaljevac. Korisnici doznačenih sredstava su dostavili izvješća o namjenskom utrošku sredstava.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva realiziralo je ukupno tekućih grantova u iznosu od 1.469.640 KM (grantovi za šumarstvo 79.582 KM, grantovi za poljoprivredu i vodoprivredu 1.390.058 KM), što je manje od planiranih koji su iznosili 1.485.000 KM (grantovi za šumarstvo 80.000 KM, grantovi za poljoprivredu i vodoprivredu 1.405.000 KM). Realizacija transfera je vršena temeljem donijetih programa i Naputka o načinu ostvarivanja novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i načinu trošenja sredstava za vodoprivredu i šumarstvo u 2009.godini.

Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa realiziralo je ukupno 933.475 KM tekućih grantova, od čega se 239.975 KM odnosi na financiranje višeg i visokog obrazovanja, 417.000 KM za financiranje športa i kulture, 93.500 vjerskih zajednica, 115.000 stipendija učenicima i studentima i 68.000 KM za informiranje. Navedena sredstva korisnicima su dodijeljena temeljem programa i odluka o usvajanju programa o utrošku sredstava koje je donijela Vlada Županije. Programima su utvrđeni opći i posebni kriteriji raspodjele sredstava, koji su dosta uopćenog karaktera i bez mjerljivih parametara. Sredstva za financiranje višeg i visokog obrazovanja i subvencioniranja smještaja studenata realizirana su na temelju suosnivačkih i ugovorenih obveza prema visokoškolskim ustanovama i studentskim centrima. Isplate stipendija realizirane su po provedenom natječaju za dodjelu stipendija redovnim učenicima i studentima sa područja Županije Posavske. Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele grantova za šport i kulturu, grantova za financiranje vjerskih zajednica i grantova za informiranje utvrđeno je da zahtjeve za dodjelu sredstava mogu podnijeti sve fizičke i pravne osobe koje ispunjavaju uslove i kriterije iz programa za dodjelu sredstava. Međutim nismo se mogli uvjeriti na koji način su sredstva dodijeljena pojedinim korisnicima i u kojim iznosima, obzirom da nije definiran način ocjene i vrednovanje zahtjeva za većinu dodijeljenih sredstava niti je za dodjelu istih provedeno javno oglašavanje kako bi se zadovoljio princip pravičnosti i transparentnosti. Sukladno odluci korisnici sredstava su bili obavezni da dodijeljena sredstva koriste namjenski i da dostave izvješće sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak u roku od 60 dana od dana završetka programa, što u ovom slučaju nije urađeno.

Potrebno je osigurati dokumentaciju koja bi potvrđivala da su odobrena sredstva tekućih transfera i realizirana za namjene za koje su i odobrena.

Potrebno je kod donošenja programa za realizaciju tekućih transfera osigurati detaljnu razradu kriterija, čime će se precizno utvrditi uvjeti i način dodjele istih.

4.5.4 Kapitalni transferi

Izdaci za kapitalne transfere planirani su Proračunom Županije u iznosu od 86.207 KM, a ostvareni su u iznosu od 63.880 KM. Sredstva su realizirana na temelju Odluka Vlade, i to: 42.672 KM u Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne politike (Izdvajanja za županijsku bolnicu Orašje 35.000 KM i sudjelovanje u projektu „Jačanje zdravstvenog sektora“ 7.672 KM iz redovnih proračunskih sredstava i iz tekuće pričuve Vlade temeljem odluke broj: 467/09 od 23.12.2009.godine 21.208 KM.

Značajno je napomenuti da odlukama o odobravanju sredstava nije predviđeno da korisnici podnose izvješće o namjenskom utrošku niti su ista prezentirana tijekom revizije.

Potrebno je osigurati dokumentaciju koja bi potvrđivala da su odobrena sredstva kapitalnih transfera i realizirana za namjene za koje su i odobrena.

4.5.5 Tekuća pričuva

Tekuća pričuva realizirana je u ukupnom iznosu od 478.147 KM i to: temeljem odluka Vlade Županije realizirano je 406.147 KM, predsjednika Vlade Županije 36.000 KM, zamjenika predsjednika Vlade Županije 18.000 KM i ministra financija 18.000 KM.

Iako je odredbom članka 34. Zakona o proračunima u FBiH i članka 13. Zakona o izvršavanju Proračuna Županije Posavske za 2009.godinu, kao i utvrđenim kriterijima regulirano da se iz sredstava tekuće pričuve

podmiruju samo hitni i nepredviđeni izdaci koji se pojave tijekom proračunske godine, ne može se potvrditi da su isti i realizirani na navedeni način. Uvidom u odluke Vlade kojima je odobrena telkuća pričuva konstatirano je da su se odobrena sredstva koristila u slučajevima koji su mogli i morali biti predviđeni tijekom procesa planiranja i izrade Proračuna za 2009.godinu. Najznačajniji dio tekuće pričuve realiziran je: neuposlenim braniteljima 87.286 KM, dokup mirovinskog staža 57.073 KM, financijsku pomoć općini Odžak 92.000 KM, sufinanciranje projekta „Jačanje zdravstvenog sektora“ 21.208 KM, naknadu za ekspropirano zemljište 11.225 KM, pomoć udrugama građana 29.467 KM, pomoć iz oblasti socijalne zaštite 3.500 KM, pomoć iz područja kulture 5.000 KM, pomoć mjesnim zajednicama 6.650 KM, financijska pomoć radio-postajama Županije Posavske 19.340 KM, pomoć vjerskim institucijama 9.000 KM, dotacija sportskim klubovima 38.900 KM, stručne usluge 5.850 KM, centrima za kulturu 17.000 KM, pomoć sportskim klubovima 9.900 KM, pomoć vjerskim institucijama 5.300 KM, pomoć pojedincima za rješavanje socijalnih odnosno zdravstvenih problema 11.500 KM, pomoć udrugama branitelja i povratnika 3.000 KM, dotacija za rješavanje socijalnih odnosno zdravstvenih problema 6.900 KM, potpore pojedincima za školovanje 6.500 KM, dotacija mjesnim zajednicama 5.010 i novčanu pomoć pojedincima iz oblasti socijalne zaštite 5.440 KM.

Obzirom na navedena izdvajanja ne može se potvrditi opravdanost kako vrste pojedinih financiranja, tako ni opravdanost visine izdvojenih sredstava, imajući u vidu da je isto posljedica neadekvatno provedenih procedura prilikom izrade Proračuna za 2009.godinu.

Potrebno je sredstva Tekuće pričuve koristiti samo u slučaju hitnih i nepredviđenih izdataka.

4.6 Godišnji popis imovine na dan 31.12.2009. godine

Vrijednost stalnih sredstava iskazana u konsolidiranoj bilanci stanja na dan 31.12.2009. godine iznosi 36.643.378 KM, nabavna vrijednost 46.303.339 KM, a otpisana vrijednost 9.859.961 KM.

Na poziciji stalnih sredstava, kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa, knjigovodstveno su po preporuci iz prošle revizije evidentirana stalna sredstva za iznos sredstva koja su odobrena po dugoročnom kreditu OPEC Fonda broj 1.528/02 (po ugovoru OP 262-01-1196-V/02), kod Investicijske banke FBiH, za Projekat oporavka prosvjete.

Vlada Županije je Odlukom o popisu sredstava, tražbina, obveza i sitnog inventara imenovala Centralno povjerenstvo u cilju objedinjavanja izvještajnih popisa. Pored navedenog imenovano je i povjerenstvo za popis u Skupštini, Vladi, županijskim ministarstvima (osim MUP-a), županijskim upravama, županijskim upravnim organizacijama i Zajedničkoj službi Vlade koju je imenovao Ministar financija Županije. Povjerenstva kod ostalih proračunskih korisnika imenovali su rukovoditelji korisnika proračuna. Povjerenstva su o svom radu sačinila Zapisnike, a Centralno povjerenstvo je izvršilo objedinjavanje i sačinilo Elaborat o popisu sredstava, tražbina, obveza i sitnog inventara sa stanjem na dan 31.12.2009.godine u Županiji Posavskoj. Centralno povjerenstvo u Elaboratu o izvršenom popisu je iskazalo nabavnu vrijednost i ispravku vrijednosti stalnih sredstava po korisnicima (bez ukupne vrijednosti na nivou Županije). Također nisu iskazana sredstva predložena za rashod. Isto tako je nastavljena praksa da se predloženi rashod na dan tekuće godine, kao i sva druga knjiženja vezana za popis provede u financijskim izvješćima naredne godine. Tako je, tijekom revizije za 2009.godinu prezentirana Odluka o rashodovanju stalnih sredstava proračunskih korisnika Županije Posavske prema izvješću o popisu sredstava i izvora sredstava sa stanjem na dan 31.12.2008.godine, koja je donijeta 24.07.2009.godine i kojom je izvršeno otpis-rashodovanje sredstava u iznosu 5.367,60 KM. Iz navedenog proizilazi da se usklađivanje stanja stalnih sredstava utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja vrši nakon isteka proračunske godine, tako da na dan 31.12. knjigovodstvene evidencije ne iskazuju stvarno stanje stalnih sredstava. Na naš upit da li je u Županiji vršena analiza stalnih sredstava sa ciljem da se utvrdi da li su sva stalna sredstva iskazana u knjigovodstvenim evidencijama, kao i da li je njihova vrijednost iskazana po istinitoj i fer vrijednosti dobili smo negativan odgovor.

Potrebno je vršiti analizu stalnih sredstava iskazanih u financijskim izvješćima i popis sredstava vršiti sukladno zakonskim propisima, kojim je uređena obveza na usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

4.7 Finansijski rezultat

Prema prezentiranom konsolidiranom godišnjem iskazu o izvršenju proračuna za 2009. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Rebalans Proračuna za 2009 godinu	Ostvareno u 2008 godini	Ostvareno u 2009 godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
A(I)	Prihodi, primici i finansiranje (i neraspoređeni višak prihoda)	29.484.000	33.772.730	29.761.280	100,9
I	I Prihodi, primici i finansiranje	29.484.000	33.772.730	29.761.280	100,9
1	Prihodi od poreza	23.149.500	27.253.615	21.785.560	94,1
2	Neporezni prihodi	2.815.000	2.512.073	2.696.815	95,8
3	Potpore – Grantovi	3.500.000	3.995.492	5.259.550	150,3
4	Kapitalni primici	19.500	11.550	19.356	99,3
B(1+2)	Rashodi i izdaci	31.284.000	34.312.183	30.370.293	97,1
1	Tekući rashodi	28.497.868	31.190.898	28.034.878	98,4
2	Kapitalni izdaci	2.786.132	3.121.285	2.335.415	83,8
C (I-B)	Višak ostvarenih prihoda nad rashodima (I-B)				
D (B-I)	Višak ostvarenih rashoda nad prihodima (B-I)	1.800.000	539.453	609.012	33,8

U konsolidiranom godišnjem iskazu o izvršenju proračuna je iskazan iznos ostvarenog viška rashoda nad prihodima u iznosu od 609.012 KM. Prema konsolidiranoj bilanci stanja i konsolidiranom bruto bilansu kumulirani neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iznosio je 1.203.206 KM.

4.8 Nabava stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava su u financijskim izvješćima iskazani u iznosu od 2.260.311 KM i većim djelom se odnose na nabavu građevina 1.376.481, izdaci za rekonstrukciju cesta i mostova 650.194 i nabavu opreme 233.636. Nabavljena oprema se sastoji većim djelom od rekreacijske opreme 75.876 (opremanje školske dvorane), opremanje učionica i kabineta 74.254, nabava vozila 31.970 i drugo. Uvidom u realizaciju Ugovora o izgradnji srednje škole fra Martina Nedića - II faza potpisan 07.10.2008. godine, Ugovora o izgradnji športske dvorane Osnovne škole Braća Radić Domaljevac u Grebnicama – I faza potpisan 29.09.2008. godine i Ugovor o nadogradnji dvije učionice u Osnovnoj školi Vladimir Nazor u Odžaku potpisan 31.12.2008. godine je vidljivo da se izvođači radova nisu pridržavali rokova za dovršetak radova definiranih u ugovorima. Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa, kao investitor, nije u potpisanim ugovorima ugradila klauzulu o plaćanju penala od strane izvođača radova usljed prekoračenja definiranih rokova, te na taj način nije osiguralo zaštitu utroška javnih sredstava.

Potrebno je u ugovorima sa izvođačima radova definirati naknadu uslijed ne poštivanja rokova za dovršetak radova, kako bi se na taj način zaštitila javna sredstva.

4.9 Primjena Zakona o javnim nabavama

Proračunski korisnici su većim djelom donosili planove nabava stalnih sredstava, ali isti nisu bili usklađeni sa usvojenim financijskim planom tog korisnika, tj istim nisu definirane vrijednosti pojedinačnih nabava u okviru usvojenog financijskog plana.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju je utvrđeno da nisu primjenjeni odgovarajući postupci nabave kod Sanacije oštećenja na stambeno poslovnoj zgradi SP-21 u Orašju i uređenju okoliša iste ukupne ugovorene vrijednosti 147.116 KM, koja su ugovorena temeljem 3 odvojena konkurentska postupka iako se trebao primjeniti otvoreni postupak. Također, Ministarstvo unutarnjih poslova je izvršilo nabavu namještaja u vrijednosti 10.167 KM kroz 2 izravna sporazuma iako je spomenutu nabavu trebalo realizirati temeljem konkurentskog postupka.

Uvidom u potpisane ugovore sa izabranim dobavljačima i u ponude temeljem kojih su isti i izabrani kao najpovoljniji je utvrđeno da je kod Ugovora za izvođenje građevinsko zanatskih radova na srednjoj školi Fra Martina Nedića aneksom ugovora od 15.05.2009. godine definirana obveza plaćanja avansa u visini 35% ugovorenog iznosa, iako te obveze nije bilo u osnovnom ugovoru. Napominjemo da su uvjeti i način plaćanja bili jedan od kriterija prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača, te izmjenama tih uvjeta dovodi u pitanje vjerodostojnost procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača.

U ugovoru o izvođenju radova na školskoj športskoj dvorani škole Braće Radića u Grebnicama je definiran rok za izvođenje radova od 120 dana od dana uvođenja u posao, iako je u ponudi izabranog dobavljača naveden rok završetka radova od 89 dana. Napominjemo da je rok dovršetka radova bio jedan od kriterija prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača.

Potrebno je da proračunski korisnici donose planove nabave, usuglašene sa odobrenim finansijskim planom, s kojim bi se precizirale planirane nabave po količinama i vrijednostima.

Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavama u djelu primjene odgovarajućeg postupka prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača.

Ugovore sa izabranim dobavljačima sačinjavati sukladno vrijednostima iz ponuda dobavljača temeljem kojih su isti izabrani u proceduri kao najpovoljniji.

4.10 Kratkoročne tražbine i plasmani

Kratkoročne tražbine na dan 31.12.2009. godine iskazane su u iznosu od 385.245 KM, a odnose se na:

- Tražbine od pravnih osoba za isporučene usluge i robu u iznosu 24.091 KM. Tijekom revizije odgovorne osobe nam nisu mogle dati tačnu informaciju vezanu za ovu tražbinu, jer se radi o tražbini iz prethodnih godina. Do sada su uspjeli odrediti da se ova tražbina odnosi na Osnovnu školu Orašje, ali dokumentaciju nisu našli i nastoje ući u trag istoj, kako bi eventualno poduzeli adekvatne radnje.
- Tražbine od pravnih osoba za unaprijed plaćenu robu i usluge (avansi) u ukupnom iznosu od 361.408 KM i to: Srednja škola Fra Martina Nedića Orašje 218.708 (poduzeće L-M Commerce Domaljevac), Ministarstvo prometa, veza, turizma i zaštite okoliša 138.430 KM (poduzeće Ceste-Mostovi-asfalt), Uprava civilne zaštite Županije Posavske 4.270 KM (poduzeće Elzas Sarajevo).

Potrebno je poduzimati adekvatne mjere u cilju naplate tražbina, radi njihove zaštite od zastare.

Kratkoročni plasmani su iskazani u ukupnom iznosu od 353.261 KM, a radi se o kreditima datim pravnim licima za koje je Vlada 23.12.2009. godine donijela odluku i pokrenula tužbe radi naplate duga, a odnose se na: „Mehnika“ d.d. Orašje 50.000 KM, „Bosanac“ d.d. Orašje 20.000 KM, Općinsko vijeće Domaljevac-Šamac 10.000 KM, ZZ „Agroobjeda“ Vidovice 79.343 KM, ZZ „Zadruga“ Tolisa 75.794 KM, „HNK“ Orašje 46.750 KM, „Agropromet“ d.o.o. Domaljevac 71.374 KM.

4.11 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja na dan 31.12.2009. godine iskazana su u ukupnom iznosu od 6.446.750 KM, a najznačajnija se odnose na:

- Kratkoročne obveze prema pravnim osobama 2.719.132 KM (obveze prema dobavljačima),
- Obveze za plaće 673.893 KM (obveza iz 12. mjeseca 2009. godine),
- Porez i doprinosi na plaće 2.138.451 KM (manji dio se odnosi na obvezu za plaću iz 12. mjeseca 2009. godine, a ostali veći dio se odnosi na obveze iz prethodnih godina za neizmirene poreze i doprinose na plaće, koje se izmiruju pojedinačno prema uposlenicima prilikom odlaska u mirovinu).
- Razgraničeni prihodi 531.143 KM (namjenska sredstva).

Potrebno je izvršiti analizu obveza temeljem poreza i doprinosa na plaće, kako bi se isti izmirili sukladno zakonskim propisima.

4.12 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze i razgraničenja na dan 31.12.2009. godine iskazana su u ukupnom iznosu od 2.368.372 KM, a odnose se na:

- Primici od Federacije za krediti od MMF-a I tranša u iznosu od 1.800.000 KM. Skupština je na V izvanrednoj sjednici održanoj 15.10.2009. godine donijela Odluku o prihvaćanju supsidijarnog zaduživanja kod Federacije BiH za sredstva kredita Međunarodnog Monetarnog fonda po III Stand-by aranžmanu u ukupnom iznosu 4.500.000 KM. Sredstva kredita su bila potrebna za podršku Proračunu Županije u cilju ublažavanja efekata svjetske ekonomske krize i za rješavanje fiskalnog debalansa.
- Primici od domaćih finansijskih institucija 568.372 KM, a odnosi se na obveze Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa prema Investicijskoj banci za kredit OPEC fonda.

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku Ministarstvo financija Županije Posavske dopisom broj 04-14-198-1/10 od 12.05.2010. godine očitivalo se na Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza Proračuna Županije Posavske. Revizorski tim razmotrio je data obrazloženja i u konačnu verziju izvješća ugradio ona za koja je postojala osnovanost i dostavljena dodatna dokumentacija.

Rukovodilac sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Voda tima:

Fuad Velić, viši revizor, dipl. oec.

Član tima:

Danko Buhač, revizor, dipl. oec.